

THỰC TRẠNG LĨNH VỰC THỂ THAO THÀNH TÍCH CAO MÔN VOVINAM

PGS.TS. Trần Tuấn Hiếu¹; ThS. Trương Công Đức²

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong thể dục thể thao, nghiên cứu đã đánh giá được thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch toàn quốc, quốc tế giai đoạn 2019 -2023 trên các mặt: Địa điểm tổ chức, Số vận động viên tham gia, Số bộ huy chương, số nội dung vận động viên tham gia gồm: Nội dung Quyền và nội dung Đối kháng, Xếp hạng của các đội thông qua các giải đấu. Kết quả nghiên cứu là cơ sở nghiên cứu đề tài: Nghiên cứu ứng dụng công nghệ phát triển môn Vovinam trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Thực trạng; Lĩnh vực; Thể thao thành tích cao; môn Vovinam

Summary: Using standard scientific research methods in sports, the study assessed the current status and achievements of Vovinam at national and international championships from 2019 to 2023 in various aspects: venue locations, number of participating athletes, number of medals, categories in which athletes participated (including forms and sparring), and team rankings across tournaments. The research results serve as a foundation for the study: "Research on the application of technology for the development of Vovinam in the current period."

Keywords: Current status; Field; High-performance sports; Vovinam.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Vovinam là môn thể thao được phát triển mạnh mẽ và rộng khắp trên thế giới. Ngày nay, đã có nhiều quốc gia trên thế giới tham gia tập luyện và thi đấu Vovinam. Ở Châu Á và Đông Nam Á, môn thể thao này đang được quan tâm phát triển, đặc biệt là Iran, Ấn Độ, Indônêxia... Ở Việt Nam Vovinam đã trở thành môn thể thao mang lại niềm hy vọng vàng cho thể thao Việt Nam ở Đại hội thể thao Khu vực Đông Nam Á.

Vovinam là môn thể thao dân tộc đã được quốc tế hóa. Sự đua tranh quyết liệt trên đấu trường trong nước cũng như quốc tế đã tạo nên một xu hướng phát triển mới cho Vovinam. Hơn một thập kỷ qua, Vovinam lại có thêm một số bài Nhu khí công quyền dành cho tất cả võ sinh và các bài liên hoàn đối luyện dành cho người có tuổi bao gồm những động tác nhẹ nhàng và không té ngã. Không ngừng được bổ sung trong 40 năm qua, hệ thống đòn thế, bài bản tay không và cả vũ khí (dao, kiếm, côn, búa, mã tấu, tay thước, đao, đại đao...) của Vovinam - Việt võ đạo đảm bảo những đặc trưng cơ bản ban đầu cũng như vừa mang tính truyền thống Việt Nam và vừa mang tính hiện đại.

Ở trong nước và trong khu vực Đông Nam Á, Môn Vovinam là một trong những môn thể thao thể mạnh, còn được gọi là mỏ vàng của thể thao Việt Nam. Vovinam cũng là một trong những môn có nội dung thi đấu nhiều nhất tại các đại hội thể thao. Xuất phát từ những vấn đề nêu trên, chúng tôi tiến hành:

1: Viện Khoa học TDTT

2: Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội

Thực trạng lĩnh vực thể thao thành tích cao môn Vovinam.

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu; Phỏng vấn, tọa đàm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1. Thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch quốc gia giai đoạn 2019 -2023

Nghiên cứu tiến hành đánh giá thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch Quốc gia giai đoạn 2019 -2023. Nghiên cứu được đánh giá trên các mặt: Địa điểm tổ chức, Số bộ huy chương, số nội dung vận động viên (VĐV) tham gia gồm: Nội dung Quyền và Nội dung Đối kháng, Số VĐV tham gia, Xếp hạng của các đội thông qua các giải đấu. Kết quả được trình bày tại các bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Thông qua thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch quốc gia số bộ huy chương là 48 bộ cho giải hàng năm, riêng giải đại hội TDTT toàn quốc số bộ huy chương là: 24 bộ; số nội dung VĐV tham gia là 48 nội dung, nội dung quyền là 22 nội dung và Nội dung đối kháng là 26 nội dung; Số VĐV tham gia trung bình từ 350 – 400 VĐV; thông qua xếp hạng của các đội cho thấy các tỉnh có phong trào Vovinam mạnh trên toàn quốc là: Tp. Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Thanh Hóa, Đồng Nai....

2.2. Thực trạng sự phát triển của môn Vovinam

tại các giải đấu trẻ

Nghiên cứu tiến hành đánh giá thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch vô địch trẻ quốc gia giai đoạn 2019 -2023. Nghiên cứu được đánh giá trên các mặt: Địa điểm tổ chức, Số bộ huy chương, số nội dung VĐV tham gia gồm: Nội dung quyền và Nội dung Đối kháng, Số VĐV tham gia, Xếp hạng của các đội thông qua các giải đấu. Kết quả được trình bày tại các bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Thông qua thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch quốc gia số bộ huy chương là 62 -78 bộ cho giải hàng năm dành cho 3 nhóm tuổi; số nội dung VĐV tham gia là 62 - 78 nội dung, nội dung quyền là 24 -32 nội dung và Nội dung đối kháng là 38 - 46 nội dung; Số VĐV tham gia trung bình từ 550 – 800 VĐV; thông qua xếp hạng của các đội cho thấy các tỉnh có phong trào Vovinam mạnh trên toàn quốc là: Tp. Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Thanh Hóa, Đồng Nai....

2.3. Thực trạng tham gia và thành tích môn**Vovinam tại giải đấu vô địch quốc gia giai đoạn 2019 -2023**

Nghiên cứu tiến hành đánh giá thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch các đội mạnh quốc gia giai đoạn 2019 -2023. Nghiên cứu được đánh giá trên các mặt: Địa điểm tổ chức, Số bộ huy chương, số nội dung VĐV tham gia gồm: Nội dung quyền và Nội dung Đối kháng, Số VĐV tham gia, Xếp hạng của các đội thông qua các giải đấu. Kết quả được trình bày tại các bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Thông qua thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch các đội mạnh quốc gia số bộ huy chương là 48 bộ cho giải hàng năm; số nội dung VĐV tham gia là 48 nội dung, nội dung quyền là 22 nội dung và Nội dung đối kháng là 26 nội dung; Số VĐV tham gia trung bình từ 280 – 650 VĐV; thông qua xếp hạng của các đội cho thấy các tỉnh có phong trào Vovinam mạnh trên toàn quốc là: Tp. Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Thanh Hóa, Đồng Nai....

Bảng 1. Thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch quốc gia giai đoạn 2019 -2023

Năm tổ chức	Địa điểm tổ chức	Số bộ huy chương	Số đoàn tham gia	Nội dung quyền	Nội dung Đối kháng	Số vđv	Xếp hạng		
							Nhất	Nhì	Ba
2019	Quảng Nam	48	36	22	26	400 – 130 nữ	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Thanh Hóa
2020	Hà Tĩnh	48	36			400 - 142 nữ	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Thanh Hóa
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022 Đại học Tân Trào toàn Quốc	Quảng Ninh	24	35	8	14	350	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Thanh Hóa

Bảng 2. Thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu Vô địch trẻ giai đoạn 2019 -2023

Năm tổ chức	Địa điểm tổ chức	Số bộ huy chương	Số đoàn tham gia	Nội dung quyền	Nội dung Đối kháng	Số vđv	Xếp hạng		
							Nhất	Nhì	Ba
2019	Kiên Giang	62	34	24	38	700	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Vĩnh Long
2020	Hậu Giang	78	36	32	46	800	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Đồng Nai
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	Quảng Nam	78	38	32	46	550	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Tp. Hồ Chí Minh
2023	Quảng Ngãi	78	36	32	46	800	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Tp. Hồ Chí Minh

2.4. Thực trạng thành tích Vovinam thành tích cao tại các giải đấu quốc tế

Nghiên cứu tiến hành đánh giá thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch thế giới và giải đấu vô địch Sea games giai đoạn 2017 -2023. Nghiên cứu được đánh giá trên các mặt: Địa điểm tổ chức, Số bộ huy chương, số nội dung VĐV tham gia gồm: Nội dung quyền và Nội dung Đối kháng, Số VĐV tham gia, Xếp hạng của các đội

thông qua các giải đấu. Kết quả được trình bày tại các bảng 4 và bảng 5.

Qua bảng 4 và 5 cho thấy: Thông qua thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch thế giới số bộ huy chương là 44 bộ cho giải được tổ chức 2 năm 1 lần; số nội dung VĐV tham gia là 44 nội dung, nội dung quyền là 26 - 27 nội dung và Nội dung đối kháng là 16 - 18 nội dung; Số VĐV tham gia trung bình từ 350 – 500 VĐV; thông qua xếp hạng của các đội cho

Bảng 3. Thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch các đội mạnh giai đoạn 2019 -2023

Năm tổ chức	Địa điểm tổ chức	Số bộ huy chương	Số đoàn tham gia	Nội dung quyền	Nội dung Đối kháng	Số vđv	Xếp hạng		
							Nhất	Nhì	Ba
2019	Gia Lai	48	26	22 nội dung quyền	26 hạng cân đối kháng	400 – 130 nữ	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Đồng Nai
2020	Yên Bái	48	30	22	26	287	Tp. Hồ Chí Minh	Thanh Hóa	Cần thơ
2021	Bà Rịa – Vũng Tàu	48	31	22 nội	26	650	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Thanh Hóa
2022	Quảng Ngãi	48	33	22	26	351			
2023	Bình Dương	48	30	22	26	320	Tp. Hồ Chí Minh	Cần thơ	Thanh Hóa

Bảng 4. Thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch thế giới giai đoạn 2017 -2022

Năm tổ chức	Địa điểm tổ chức	Số bộ huy chương	Số đoàn tham gia	Nội dung quyền	Nội dung Đối kháng	Số vđv	Xếp hạng		
							Nhất	Nhì	Ba
2017	New Delhi, Ấn Độ	44	19	27	16	350	Việt Nam	Algeria	Campuchia
2019	Phnom Penh, Campuchia	44	24	26	18	365	Việt Nam	Campuchia	Algeria
2022	Cộng hòa Pháp	44	15	26	18	500	Cộng hòa Pháp	Algeria	Việt Nam

Bảng 5. Thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch Sea games giai đoạn 2021 -2023

Năm tổ chức	Địa điểm tổ chức	Số bộ huy chương	Số đoàn tham gia	Nội dung quyền	Nội dung Đối kháng	Số vđv	Xếp hạng		
							Nhất	Nhì	Ba
2022	Việt Nam	15	07	9	6	365	Việt Nam	Thái Lan	Indonesia
2023	Campuchia	30	07	22	8	250	Campuchia	Việt Nam	Thái Lan

thấy các nước có phong trào Vovinam phát triển trên thế giới là: Việt Nam, Algeria, Campuchia, Cộng hòa Pháp, Iran... Về thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch Sea games giai đoạn 2021 -2023 cho thấy: số bộ huy chương là 15 - 30 bộ cho giải; số nội dung VĐV tham gia là 15 - 30 nội dung, nội dung quyền là 9 - 22 nội dung và nội dung đối kháng là 6 -8 nội dung; Số VĐV tham gia trung bình hơn 300 VĐV; thông qua xếp hạng của các đội cho thấy các tỉnh có phong trào Vovinam mạnh trên toàn quốc là: Việt Nam, Campuchia, Thái Lan, Indonesia ...

2.5. Thực trạng về chất lượng nhân lực cho thi đấu Vovinam ở Việt Nam

2.5.1. Thực trạng đội ngũ huấn luyện viên Vovinam tại Trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia ở Việt Nam

Nghiên cứu tiến hành điều tra thu thập thông tin về vấn đề này nhằm xác định thực trạng đội ngũ huấn luyện viên của môn Vovinam tại các trung tâm huấn luyện thher taho Quốc gia tại Việt Nam. Kết quả được trình bày tại các bảng 6.

Kết quả khảo sát thực trạng về huấn luyện viên

tại 02 Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia ở Việt Nam cho thấy: Tổng số huấn luyện viên là 5. Thâm niên huấn luyện <5 năm chiếm 40.0%; >5 năm chiếm 60.0%; trình độ trên đại học chiếm 100%; trình độ đại học chiếm 100%; Võ sư cao cấp chiếm 100%. Trình độ ngoại ngữ A2 có 20.0%, B1 có 80.0% và Không có HLV có trình độ C.

2.5.2. Thực trạng về đội ngũ VĐV Vovinam tại Việt Nam

Đề tài tiến hành điều tra thu thập thông tin nhằm xác định thực trạng đội ngũ VĐV Vovinam tại Việt Nam.

- Địa điểm điều tra thu thập thông tin: 03 Trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia, Hà Nội, Đà Nẵng và Thành phố Hồ Chí Minh. Kết quả được trình bày tại bảng 7.

Qua bảng 7 cho thấy: Tại thời điểm khảo sát, có tổng số 54 VĐV đang tham gia tập luyện và thi đấu môn Vovinam, trong đó:

- Thành tích đạt được từ năm 2020 – 2022: 42 huy chương vàng; 12 huy chương bạc.

- Về trình độ: Có 9.26% trên đại học; có 90.94% đại học; 9.26% dưới đại học

Bảng 6. Thực trạng chất lượng nhân lực Vovinam thành tích cao ở Việt Nam

Môn thể thao	Giới tính	Số huấn luyện viên	Thâm niên bình quân		Trình độ đào tạo			Võ sư cao cấp	Ngoại ngữ		
			< 5 năm	> 5 năm	>đại học	đại học	<đại học		A2	B1	C
TTHLQG Hà Nội	Nam	2	1	1	0	2	2	2	0	2	0
	Nữ	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0
TTHLQG HCM	Nam	2	0	2	0	2	2	2	1	1	0
	Nữ	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Tổng:		5	2	3	0	5	5	5	1	4	0
%		100	40.0	60.0	0	100	100	100	20.0	80.0	0

Bảng 7. Thực trạng đội ngũ VĐV Vovinam tại Việt Nam

Trung tâm HLTT QG	Giới tính	Số VĐV	Thành tích 2020-2022			Trình độ đào tạo			Đăng cấp		Tuổi		
			HCV	HCB	HCD	>đại học	đại học	<đại học	KT	khác	<20	20 - 25	>25
Hà Nội	Nam	7	5	2	0	2	5	0	7	0	0	7	3
	Nữ	7	6	1	0	1	6	0	7	0	0	7	2
Đà Nẵng	Nam	8	6	2	0	1	7	0	8	0	0	6	2
	Nữ	7	5	2	0	1	6	0	7	0	0	5	2
Hồ Chí Minh	Nam	10	8	2	0	0	10	2	10	0	0	0	10
	Nữ	15	12	3	0	0	15	1	15	0	0	0	15
Tổng:		54	42	12	0	5	49	5	54	0	0	25	29
%		100	77.78	23.66	0	9.26	90.74	9.26	100	0	0	46.30	53.70

- Về đẳng cấp: kiện tướng có 100
- Về độ tuổi: <20 có 0.00%; 20 – 25 có 46.30%; >25 có 53.70%

3. KẾT LUẬN

- Thông qua đánh giá thực trạng tham gia và thành tích môn Vovinam tại giải đấu vô địch Quốc gia giai đoạn 2019 -2023 cho thấy: Số bộ huy chương trung bình từ 44 - 48 bộ cho giải; Số nội dung VĐV tham gia 44 nội dung, nội dung quyền là 26 - 27 nội dung và Nội dung đối kháng là 16 - 18 nội dung; Số VĐV tham gia trung bình từ 350 – 500 VĐV; Các tỉnh có phong trào Vovinam mạnh trên toàn quốc là: Tp. Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Thanh Hóa, Đồng Nai; Các nước có phong trào Vovinam phát triển trên thế giới là: Việt Nam, Algeria, Campuchia, Cộng hòa

Pháp, Iran...

- Thực trạng về huấn luyện viên tại 02 Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia ở Việt Nam cho thấy: Tổng số huấn luyện viên là 5; Thâm niên huấn luyện <5 năm chiếm 40.0%; >5 năm chiếm 60.0%; Trình độ trên đại học chiếm 100%; Trình độ Võ sư cao cấp chiếm 100%. Trình độ ngoại ngữ A2 có 20.0%, B1 có 80.0% và Không có HLV có trình độ C.

- Tại thời điểm khảo sát, có tổng số 54 VĐV đang tham gia tập luyện và thi đấu môn Vovinam, trong đó: Thành tích đạt được từ năm 2020 – 2022: 42 huy chương vàng; 12 huy chương bạc; Về trình độ: Có 9.26% trên đại học; có 90.94% đại học; 9.26% dưới đại học; Trình độ kiện tướng là 100%; Về độ tuổi: <20 có 0.00%; 20 – 25 có 46.30%; >25 có 53.70%.

Ảnh minh họa (nguồn Internet)

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Thế Điệp (2014), *Ứng dụng bài tập phát triển SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Vovinam lứa tuổi 16 - 18 Trung tâm huấn luyện và thi đấu TDTT Hà Nội*, Luận văn Thạc sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.
2. Lê Đức Hòa (2011), *Kỹ thuật Vovinam Việt Võ Đạo dưới ánh sáng khoa học vật lý*, www/vovinam.vvd.
3. Phạm Quang Long (2013), *Nghiên cứu tiêu chuẩn đánh giá sức mạnh cho nam VĐV Vovinam lứa tuổi 15-16 câu lạc bộ cấp quận (huyện) Hà Nội*, Luận văn Thạc sĩ khoa học giáo dục, trường Đại học TDTT Bắc Ninh.
4. Mai Văn Muôn và CS (1991), *Lược sử Võ cổ truyền Việt Nam*, Nxb TDTT, Hà Nội
5. Mai Văn Muôn và CS (2008), *Bước đầu tìm hiểu võ học Việt Nam*, Nxb TDTT, Hà Nội
6. Nguyễn Thành Tuấn (2001), *Nghiên cứu hiệu quả phát triển các tố chất thể lực ở người tập Vovinam-Việt võ đạo (nhóm 14 và 17 tuổi)*, Luận án tiến sĩ giáo dục học, Viện khoa học TDTT.
7. Tổng cục TDTT (2018), *Luật thi đấu vovinam*, Nxb TDTT, Hà Nội

Nguồn bài báo: Bài báo được trích từ kết quả nghiên cứu đề tài cấp Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch, chủ nhiệm: PGS.TS. Trần Tuấn Hiếu tên đề tài: “Nghiên cứu ứng dụng công nghệ phát triển môn Vovinam trong giai đoạn hiện nay”, 2021.

Ngày nhận bài: 12/1/2024; **Ngày duyệt đăng:** 30/3/2024